

Jaroslav Kolůch

Něžný dotek protipólů

„Dobrý den, mohu si přisednout?“ oslovil jsem na zahrádce restaurace pod Petrovem neznámou ženu, sedící samotnou u čtvercového stolečku. Věkem jí mohlo být mezi dvaceti a třiceti, tohle nikdy neodhadnu, na první pohled to byla umělkyně. Elegantní posez v dlouhých šatech, nohu přes nohu, široký zdobený klobouk proti letnímu slunci a v ruce na dlouhé špičce cigaretu. Vypadala jako mladá dáma z filmů pro pamětníky z první republiky.

„A vy jste kdo?!“ pozvedla ke mně ne příliš přívětivý pohled a změřila si mě od hlavy k patě.

Tričko, kraťasy a sandály, hlava bez vlasů, zato s delšími vousy na bradě. Podle její udivené tváře jsem byl zřejmým opakem muže, kterého by pozvala k sobě přisednout. „Jsem matematik.“

„Prosím?!“

„Nemohl jsem si nevšimnout vaší kresby,“ ukázal jsem.

Podívala se na skicu, rozloženou na stolku před ní, nad níž zrovna rozmýšlela a lehce tužkou upravovala některé tahy. Abstraktní umění. Poselství v něm skrytému jsem nerozuměl. „Co je s ní?“

Stál jsem před ní v pozoru jako číšník. „Tvary všech těch čar... Jsou nádherné!“ řekl jsem se zaujetím. „Je v nich ukrytá krásná matematika.“

„Vážně? Kde?“ začala se zajímat.

„Například tady,“ předklonil jsem se a ukázal na jednu z matematických křivek, ve které se z mého pohledu obraz proměnil. „Hyperbolická fáze se elegantně proměňuje v parabolickou, přechází do logaritmické, aby nakonec stoupala v exponenciále k nekonečnu. Hlavní prvky kresby jsou v celkové kompozici poskládány v poměru zlatého řezu, což je sice běžné, ale tady to v harmonii s ostatní matematikou působí dvakrát tak ladně. Nádherné matematické dílo!“

„Posaďte se,“ ukázala dáma na židli naproti sobě. „A pokračujte. Tohle mě zajímá.“

„Děkuji,“ posadil jsem se.

„Co si dáte?“ zeptala se. Nadechl jsem se k odpovědi, ale předešla mě. „Pivo ne. Že ne?“ usmála se na mě a upila ze své sklenky s bílým vínem.

„Upřímně bych si pivo dal, je horký den,“ odvětil jsem. „Ale nehodilo by se to, když nyní společně sdílíme vzduch nad kresbou.“

Zasmála se. „Lépe bych to neřekla.“ Objednala mi to co sobě: dvě deci bílého a minerálku. „Pokračujte.“

„Jak jsem říkal: fascinující matematické dílo. Nejráději bych je celé popsal rovnicemi a symboly. Ale tím bych jej značně znehodnotil. Promiňte mi ten nápad.“ Seděl jsem shrbený nad kresbou, rukama tančil nad jejími jednotlivými částmi a nesměle vysvětloval, co všechno tam vidím.

„Nebudete tomu věřit, ale já z matematiky málem propadla!“ smála se hlasitě dáma a byl to nádherný úsměv v krásné mladé tváři. „Maluji zcela intuitivně.“

„O to je váš obraz zajímavější!“ téměř jsem vykřikl. „Často se stává, že matematik po létech přísně rozumové a analytické dřiny dospěje k jisté intuici, která vede jeho další kroky. Už předem intuitivně tuší, kudy se vydat, aby jeho úsilí mělo nějaký smysl. U vás je to přesně obráceně! Vy jste po letech intuitivního vnímání světa podvědomě dospěla k něčemu, co by se dalo nazvat jako matematický popis krásy. Váš obraz je intuitivní a zároveň matematický. Jako by se rozum a intuice potkaly na jednom místě: ve vaší kresbě.“

„Tohle mě nikdy nenapadlo. Přitom Leonardo da Vinci-“ Dáma se zamyslela. „Víte co? Dopijeme a půjdeme ke mně. Popíšete mi ten obraz matematikou, nebo jak jste to říkal.“

Jejímu šarmu se nedalo odolat. Přikývl jsem. Byli jsme jako dva protiklady, dvě množiny bez průniku, dva protipóly s různým nábojem, které se navzdory své naprosté různosti přitahují. *Jen pro ten dnešní den...*, vzpomněl jsem si na známou prvorepublikovou píseň, když jsem ji viděl v elegantních šatech a klobouku sebevědomě kráčet letním městem. A nechal jsem se unášet jiskřením obrácených pólů. Byl jsem ten severní, chladný, rozumný. A ona... Ona prostě byla.

Nakonec jsem popsal rovnicemi a symboly nejen obraz, ale i veškeré, neméně ladné křivky jejího těla. Rozumově jsem měl vše vyřešeno. Jsme oba každý úplně jiný. *Jen pro ten dnešní den...* Už jsem se jí neozval.

***

O půl roku později jsem dostal pozvánku na vernisáž.

„Dvě deci bílého pro pána,“ zaslechl jsem za sebou známý hlas. Stál jsem před obrazem, který jsem před časem popsal matematickými symboly. Respektive před dvěma obrazy. Horní, ten původní, byl bez symbolů a pod ním ten samý, ale s matematickým popisem. *Něžný dotek protipólů*, zněl název dvouobrazí. „Uvedla jsem tě jako spoluautora. Nevadí?“

„Ne, naopak. Jsem velmi potěšen. Díky. I když zase tak velkou zásluhu nemám.“

„Nebud' pořád tak skromný! Nápad je důležitý. Já díky. Je to můj nejlepší obraz.“

Zadíval jsem se na obraz bez symbolů a až teď jsem pochopil, jaký dokonalý smysl dává. I bez rovnic a onoho večera, který jsme spolu prožili, ten název přesně popisoval, co abstrakce v něm ukrytá vyjadřovala. *Něžný dotek protipólů*. Dvě barevně a tvarem křivek různé části se zlehka něžně dotýkaly v jednom bodě a společně vytvářely harmonický celek. „Je opravdu nádherný,“ hlesl jsem.

„Ano, je,“ řekla a šla se věnovat dalším hostům.

Prohlédl jsem si ostatní obrazy. Měla velký talent. Nevěděl jsem toho o umění mnoho, ale cítil jsem z nich energii. Nepopsatelnou rozumem. Intuitivně.

Když jsem odcházel, zaslechl jsem její hlasitý smích. Otočil jsem se. Dívala se přímo na mě a já opět cítil přeskakující jiskry dvou protipólů. Usmál jsem se na ni a ona na mě. Mávl jsem na rozloučenou a pokračoval domů.

A přemýšlel. Je možné vytvořit celek ze dvou množin bez průniku? Sjednotit dva naprosto různé lidi v jeden vztah? A není oním průnikem, který drží vše pohromadě, láska? ... Zavolám jí. Tentokrát ano. Promiň, rozumě... Cože? Ptáš se proč? Nevím. Ale cítím- Nesměj se! Prostě to tak cítím.